

RAPPORTAGE GROTE PROJECTEN

AWZI HAARLEM WAARDERPOLDER

Oktober 2023 – februari 2024

Hoogheemraadschap van
Rijnland

Rijnland zuivert het afvalwater van 35.000 bedrijven en 1,3 mln. inwoners. Zo doelmatig en duurzaam mogelijk, samen met onze partners. Haarlem Waarderpolder (HWP) is één van de 19 zuiveringen waarmee Rijnland dit doet. Het nieuwbouwen van de waterlijn en renoveren en uitbreiden van de sliblijn voor deze zuivering is één van de grootste projecten van Rijnland. Dit vergt een lange voorbereidingstijd en het bestuur wil regelmatig geïnformeerd worden over de voortgang. Dat doen we met de Rapportage Grote Projecten. Driemaal per jaar maken we zo'n rapportage van de grote projecten.

Voor u ligt de bestuurlijke rapportage van het project HWP over de rapportageperiode oktober 2023 – februari 2024.

Figuur 1: AWZI Haarlem Waarderpolder

00

Na het vaststellen van het Voorkeursalternatief (VKA) in juli 2023 is in de zomer van 2023 begonnen met de volgende fase van het project: de Voorlopig Ontwerpfase (VO-fase). Dit is in deze rapportageperiode gecontinueerd. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

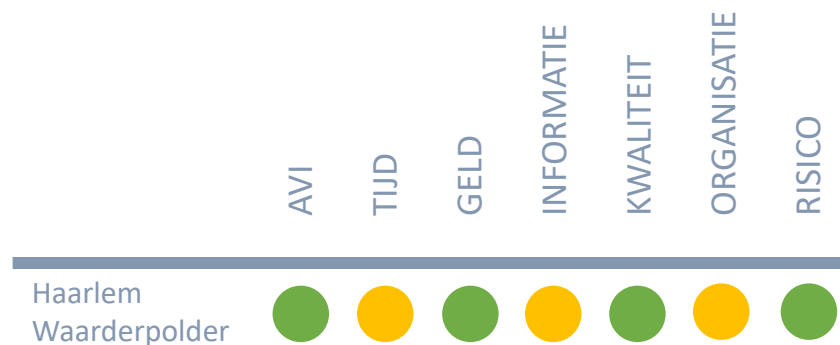
- Aanbesteding gericht op het selecteren van bouwteampartners voor de waterlijn en sliblijn is voorbereid en in december gestart.
- Voorlopig ontwerp van de verschillende deelprojecten wordt door ingenieursbureaus opgesteld en door Rijnland gereviewd. Dit proces loopt tot en met mei 2024.
- De voorbereiding van de vergunningaanvraag heeft verder vorm gekregen door het ter inzage leggen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en het opstellen van de concept onderzoeken voor de MER.
- Er is besloten een exploitatiemanager aan te stellen. De realisatie van project HWP heeft veel gevolgen voor de staande organisatie van Rijnland, en de wijze waarop de zuivering in de toekomst beheerd en bediend zal worden. Om daar voldoende aandacht voor te hebben is er een aparte rol voor een exploitatiemanager voorzien.

Tevens is in deze periode aandacht besteed aan het doorontwikkelen van de organisatie. Hiermee is gezorgd voor de goede aansturing van de ingenieursbureaus en straks de aannemers in de verschillende deelprojecten.

01

PROJECT IDENTIFICATIE

Naam project:	Cluster AWZI Haarlem Waarderpolder
Projectnummer:	01.00027
Projectmanager:	Pelle de Wit
Ambtelijke opdrachtgever:	Noortje de Geus
Portefeuillehouder:	Bas Knapp
Rapportage periode:	Oktober 2023 – februari 2024
Corsanummer:	24.034216
Opsteller:	Noortje de Geus i.s.m. IPM-team
Datum:	1 maart 2024

Kleuren zijn conform BURAP rapportage

02

INLEIDING

Het zuiveren van afvalwater levert een belangrijke bijdrage aan het hoofddoel van Rijnland: schoon en gezond water. De afvalwaterzuiveringsinstallatie AWZI Haarlem Waarderpolder verwerkt momenteel het afvalwater van ongeveer 250.000 inwoners equivalenten uit de gemeenten Haarlem, Zandvoort, Aerdenhout en Spaarndam, en het slib van de eigen zuivering en van de zuiveringen Haarlem Schalkwijk en Heemstede.

De rioolwaterzuivering produceert zuiveringsslib, wat zo doelmatig en duurzaam mogelijk moet worden verwerkt. Op HWP staat een vergistingsinstallatie die het slib van de eigen zuivering en van de zuiveringen Haarlem Schalkwijk en Heemstede verwerkt. Met de gisting wordt een deel van het slib omgezet in biogas. Het biogas wordt zo veel mogelijk nuttig hergebruikt, waarbij het verwerken van biogas tot groengas verder wordt onderzocht. De uitbreiding van de sliblijn maakt de centrale slibgisting van Rijnland mogelijk en draagt daarmee bij aan de energietransitie van Rijnland.

Figuur 2: De slibgistingstoren met beluchtingstank rechts in beeld en de nabezinktank links in beeld.

Figuur 3: De voorbezinktank, beluchtingstank en nabezinktank in beeld.

Figuur 4: Verwerking van biogas tot elektriciteit en warmte in warmtekrachtkoppeling

03 PROJECTSCOPE

In 2018 heeft de VV met het vaststellen van de Centrale slibstrategie besloten om al het slib dat we nog niet vergisten op HWP, te gaan verwerken. Vergisting van dit slib levert biogas op. Door al het slib centraal te vergisten zal een enorm potentieel aan biogas, dus energie, worden gewonnen. Al het vergiste slib gaat vervolgens naar HVC om daar te worden verbrand.

Wat is de aanleiding voor het project?

- Einde levensduur van de installatie – veel storingen en correctief onderhoud
- Maximale belasting nagenoeg gehaald (lozingseisen)
- Extra belasting is voorzien door centrale slibvergisting
- Is niet 'future proof' – verbeteren van zuiveringsresultaten
- Verouderde techniek als het gaat om fosfaatverwijdering
- Complexiteit van beheer en onderhoud door de uitbreidingen in de tijd
- Arbo en explosie (ATEX) veiligheidsissues (bekend na inventarisatie na explosie AWZI Raalte in 2012)

Het project AWZI HWP is gestart in 2019 met het opstellen van een business case en variantenstudie, waarin renovatie of nieuwbouw tegen elkaar is afgewogen. In maart 2022 en februari 2023 is door de VV besloten in te zetten op de voortgang van dit project door de scope van het project duidelijk af te bakenen maar uitbreidingen van de zuivering in de toekomst wel mogelijk te maken. In de VV van 5 juli 2023 is besloten de scope aan te passen door een full-scale emissievrije deelstroombehandeling te realiseren. In deze VV-vergadering is het Voorkeursalternatief vastgesteld en daarmee is de definitiefase van het project afgerond. In de VV van 29 november 2023 is een optimalisatie in de projectscope betreffende de sliblijn vastgesteld; er is besloten de renovatie van de sliblijn met de Ephyra technologie uit te voeren en hiervoor een nieuwe derde gistingstoren te realiseren.

Het project HWP kent meerdere deelprojecten, die in samenhang worden uitgevoerd. De deelprojecten, zoals vastgesteld in het Voorkeursalternatief, maken deel uit van de clusters Waterlijn, Slib-/Gaslijn of Overig. De deelprojecten worden per cluster getoond in onderstaand figuur.

Figuur 5: De drie clusters van HWP met deelprojecten

Figuur 5: De drie clusters van HWP met deelprojecten

Wat betreft de waterlijn:

- Nieuwbouw van de waterlijn, zoveel mogelijk op de vrije ruimte (het huidige slibcalamiteitsterrein);
- Keuze voor Nereda als zuiveringstechnologie voor de hoofdzuivering;
- De waterlijn (mits kosteneffectief en circulair) realiseren met het bouwprincipe Verdygo;
- In het kader van circulariteit renoveren en ombouwen van twee van de huidige nabezinktanks tot voorbezinktanks;
- Realisatie van een nazuivering zodat de AWZI zo snel mogelijk voldoet aan de nu bekende normen voor de kwaliteit van het gezuiverde afvalwater die uit de KRW voortvloeien;
- Verwijdering van medicijnresten en andere microverontreinigingen nog niet realiseren, maar in de terreinindeling, ontwerp van de nazuivering en de energievoorziening wel rekening houden met de mogelijke realisatie in de toekomst.

Wat betreft de sliblijn:

- De slibvergisting grondig renoveren en uitbreiden om de centrale slibvergistingsstrategie mogelijk te maken;
- Het ontwerp van de sliblijn baseren op de Ephyra slibvergistingstechniek;
- Het ontwerp van de sliblijn baseren op het behoud van de huidige torens 1 en 2 en het realiseren van een nieuwe 3e toren;
- Het ontwerp van de sliblijn waar mogelijk modulair bouwen;
- Beperking van broeikasgasuitstoot in de sliblijn mee nemen door methaan-afvang;
- Voor het beperken van lachgasemissie een deelstroombehandeling realiseren;
- Inzetten op de productie en verkoop van groengas door een groengasinstallatie te realiseren op het terrein van de AWZI HWP.

Wat betreft energie en warmte:

- De energievoorziening ontwerpen en voorbereiden op toekomstige uitbreidingen;
- De warmtekraftkoppeling uitfasen bij einde levensduur (tussen nu en 2029) en vervangen door circulaire energiewinning (zon, wind, thermische energie uit afvalwater) op het terrein of in de directe omgeving.

Wat betreft het dienstgebouw:

- Een nieuw dienstgebouw realiseren dat primair gericht is op het onderhouden en bedienen van de zuivering zelf, en daarnaast ruimte biedt voor het ontvangen van bezoekers.

Wat betreft circulariteit:

- In het project waar mogelijk duurzaam en circulair ontwerpen en realiseren van de vastgestelde scope;
- In het project werken conform het Actieplan biodiversiteit waarbij aandacht wordt besteed aan de ecologische inrichting van het terrein.

04

ALGEMENE VOORTGANG

In de vorige rapportage is de vaststelling van het Voorkeursalternatief beschreven en de start, die vorig jaar na de zomer is gemaakt met het ontwerpproces, de aanbesteding en de planvorming. Dit hoofdstuk beschrijft de voortgang met betrekking tot het ontwerp en de aanbesteding sinds oktober 2023. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op het voorbereiden van de organisatie op de volgende projectfase. De voortgang van het vergunningenproces is beschreven in hoofdstuk 5.

Aanbesteding sliblijn & waterlijn

In het najaar van 2023 is het aanbestedingsdossier opgesteld. Ten behoeve van de kwaliteitsborging is een externe review uitgevoerd door Horvat en Partners. Na verwerking van de opmerkingen hieruit is de inkoopstrategie vastgesteld in december in D&H. Vervolgens is in december gestart met het aanbestedingstraject voor de waterlijn en slib-/gaslijn door de publicatie van het aanbestedingsdossier op Tender.net. Op 24 januari vond een plenaire inlichtingenbijeenkomst plaats voor geïnteresseerde aannemers. Deze bijeenkomst was goed bezocht. Een gebrek aan interesse uit de markt voor deze aanbesteding werd tot voor kort gezien als een groot risico dus we zijn blij dat de zorgvuldig opgestelde inkoopstrategie nu ook lijkt te leiden tot een succesvolle aanbesteding.

De eerste nota van inlichtingen is eind januari gepubliceerd en er wordt toegewerkt naar de individuele gesprekken medio februari. De verwachting is in mei 2024 definitief te kunnen gunnen en met de winnende inschrijvers te kunnen starten met de bouwteamfase. Gedurende het bouwteam wordt gezamenlijk met de aannemers het ontwerp verder uitgewerkt.

Voortgang ontwerptraject

Na het vaststellen van het Voorkeursalternatief is begonnen met de voorlopig ontwerpfase. In het laatste kwartaal van 2023 is veel aandacht besteed aan het in meer detail ophalen, completeren en afstemmen van de eisen en uitgangspunten die het kader vormen voor het voorlopig ontwerp (VO).

Eind januari is het eerste concept VO opgeleverd van het deelproject Nabehandeling. In de periode tot en met april 2024 volgen ook de concept VO's van de andere deelprojecten. Na het reviewen van de concepten worden de definitieve VO's in mei 2024 verwacht.

De lijnorganisatie wordt door wekelijkse informatiebijeenkomsten van projectteam en ingenieursbureaus zo goed mogelijk meegenomen in deze ontwerpen, zodat zij in staat is hierover te adviseren. Deze toelichtingenbijeenkomsten zullen plaatsvinden tot en met mei 2024. Dan vindt nog een Integrale VO toets plaats, waarbij wordt gecontroleerd of de ontwerpen van alle deelprojecten goed op elkaar zijn afgestemd en gezamenlijk een goed werkende zuivering zullen opleveren. Hiermee beheersen we het benoemde risico op de integrale werking van de zuivering.

Terreinindeling

De inzichten die uit het VO van de deelprojecten naar voren komen worden ook verwerkt in een geactualiseerde indeling van het terrein. Ten opzichte van de terreinindeling, zoals gepresenteerd bij het vlekkenplan, worden bijvoorbeeld wijzigingen doorgevoerd rondom de sliblijn door de toepassing van Ephyra en de bouw van een nieuwe derde toren. Ook binnen de waterlijn zullen de afmeting van de Nereda tanks aangepast worden op basis van de gedetailleerdere berekeningen die inmiddels zijn gemaakt.

Energievoorziening

Een bijzonder aandachtspunt in het ontwerptraject is de energievoorziening. In oktober 2023 is door TenneT en Liander medegedeeld, dat door de netcongestie het aangevraagde transportvermogen mogelijk niet op de gewenste termijn leverbaar zou zijn. Op basis hiervan zijn verschillende (terugval)scenario's onderzocht om in beeld te brengen waar mogelijke energiebesparingen en/of energieafhankelijkheden verbeterd konden worden.

Begin januari heeft Liander aangegeven dat het aangevraagde transportvermogen wel op de gewenste termijn gerealiseerd kan worden. We wachten nog op de schriftelijke bevestiging hiervan. Hiermee zijn aanpassingen aan de scope van het project op dit moment niet nodig. Wel worden aanbevelingen uit het onderzoek opgepakt in het ontwerptraject om het energieverbruik van de zuivering zoveel mogelijk te beperken. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het energieverbruik te laten meewegen als belangrijk criterium bij het kiezen tussen mogelijke installatieonderdelen.

Doorontwikkeling organisatie HWP

Om voorbereid te zijn op de komende fase van het project is het team van Rijnland per 1 januari uitgebreid en wordt er gewerkt volgens een programmastructuur. In een overkoepelend programmateam wordt de integraliteit bewaakt en overzicht gehouden over de verschillende deelprojecten. Daarnaast zijn er gezamenlijke teams met de ingenieursbureaus per deelproject waar inhoudelijk wordt gesproken over de voortgang en de inhoud van de deelprojecten.

Zoals beschreven in de eerdere voortgangsrapportage wordt voor het project samengewerkt met vijf ingenieursbureaus, die ieder op specifieke deelprojecten worden ingezet. Deze samenwerking verloopt goed en we willen deze in het kader van continuïteit ook graag tot het einde van het project doorzetten. Dit was al de intentie en in december is ook formeel vastgelegd, dat de samenwerking met de betrokken bureaus tot en met het einde van het project kan worden gecontinueerd.

Door de deelname van medewerkers van de ingenieursbureaus aan de (deel)projectteams wordt de samenwerking ook op operationeel niveau verder geoptimaliseerd en zo efficiënt mogelijk ingericht. Na het selecteren van de aannemers zullen ook zij voor de 'bouwteamfase' met een aantal medewerkers mee gaan draaien in deze (deel)projectteams.

Ook in de lijnorganisatie zijn veel werkzaamheden nodig tijdens en na oplevering van het project. Omdat dit omvangrijk werk is en voor een deel anders dan het reguliere werk is, kan de lijnorganisatie dit er niet bij doen. Daarom is besloten om een exploitatiemanager aan te stellen. De exploitatiemanager gaat onder andere een rol spelen bij het in beeld brengen van de toekomstige exploitatiekosten.

Renovatie van slibgistingstoren 2

De oplevering van de renovatie van slibgistingstoren (SGT-2) vond op 11 november 2022 plaats, wat betekent dat het project binnen tijd en geld is afgerond. De nazorgfase, waarin de restpunten zijn opgepakt, is doorlopen. Het project bevindt zich in afrondende fase.

04

Urgente ATEX-maatregelen

De oplevering van de aanvullende ATEX-maatregelen heeft in december 2023 plaatsgevonden. Momenteel bevindt het project zich in de nazorgfase en worden de laatste restpunten opgepakt.

05

CONTEXT EN OMGEVING

Bij de aanpak van het project maken we onderscheid tussen het project zelf en de bredere opgave. Er zijn namelijk afhankelijkheden van het project met de omgeving en de zuivering is onderdeel van een groter systeem. Er zijn beleidsdoelstellingen (met name de KRW-doelstellingen, maar bijvoorbeeld ook circulariteit) die effect hebben op het project of de AWZI en de zuivering moet ook tijdens de werkzaamheden blijven functioneren. Verder heeft het project net als vergelijkbare projecten een lange looptijd; in die tijd veranderen er zaken, zoals regelgeving. De aanpak is gericht op de samenhang in de brede opgave waarbinnen projectmatig wordt gestuurd op de afgebakende scope van het project. Zo organiseren we een wisselwerking tussen de brede opgave en de projectscope op een beheerste wijze.

De vergunningenstrategie gaat ervan uit dat we eerst de kaderstellende vergunningen aanvragen:

- i. Omgevingsvergunning Milieu, aan te vragen bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
- ii. Omgevingsvergunning Afwijken bestemmingsplan, aan te vragen bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
- iii. Mogelijk de Vergunning Natuurbeschermingswet, aan te vragen bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Figuur 6: Werkzaamheden AWZI Haarlem Waarderpolder

05

CONTEXT EN OMGEVING

Ter voorbereiding op deze vergunningen moet een m.e.r.-procedure doorlopen worden. Hiermee worden de milieueffecten van het project inzichtelijk gemaakt. Als eerste stap in dit traject is de Notitie Reikwijdte & Detail (NRD) opgesteld. Deze notitie is door Rijnland aangeboden aan de Omgevingsdienst als bevoegd gezag en door de Omgevingsdienst vervolgens in december 2023 ter inzage gelegd. De notitie beschrijft op hoofdlijnen de plannen voor het project en geeft de omgeving kans om hierop te reageren. Begin januari is in dit kader een informatiebijeenkomst georganiseerd voor bedrijven en omwonenden.

Voor de MER zijn alle concept onderzoeken in januari opgeleverd door het hiervoor ingeschakelde ingenieursbureau. Deze onderzoeken worden momenteel gereviewd. De stikstofuitstoot lijkt zowel in de bouwfase als in de eindsituatie binnen de daarvoor geldende eisen blijft. Kort voordat medio 2024 de vergunningsaanvraag wordt ingediend, moet er nog wel een nieuwe berekening worden gedaan om de stikstofuitstoot nogmaals te controleren met de laatste inzichten. Er is dus nog geen volledige zekerheid, maar de huidige inzichten zijn een goede basis voor het vervolg van het vergunningentraject.

In de komende maanden zullen de zienswijzen op de NRD, het advies van de Commissie MER en de laatste inzichten uit het Voorlopig Ontwerp verwerkt worden in de (definitieve) MER. Dit zal vervolgens gebruikt worden als basis voor de vergunningaanvraag medio 2024.

De voorbereiding van dit proces verloopt goed, maar de vergunningverlening blijft complex en een belangrijk risico voor het project. Deels zijn we hierbij ook afhankelijk van externe factoren, zoals de capaciteit bij bevoegde gezagen en eventuele zienswijzen of bezwaren die worden ingediend. Over dit traject hebben we intensief contact met het bevoegd gezag, omdat dit ook voor hen een groot project is en capaciteit schaars is. We bespreken met name de planning en de gegevens die nodig zijn voor de vergunning.

06 PLANNING

De planning van project HWP bestaat uit een drietal hoofdclusters (waterlijn, sliblijn en overig). Deze vormen samen de rode draad in de projectplanning en in de fasering van project HWP.

Op dit moment wordt voor alle clusters nog gewerkt aan de voorbereiding: het ontwerp wordt uitgewerkt en de vergunningen worden aangevraagd.

De realisatie vindt straks plaats in twee fasen. De eerste fase start in het voorjaar van 2025, nadat het vergunningentraject doorlopen is. In deze fase wordt gewerkt aan een nieuw dienstgebouw, de nabehandeling (4e trap), het gereed maken van de sliblijn ten behoeve van ontvangst slib Zwanenburg en de nieuwe groengasinstallatie.

De tweede fase start begin 2027. Hierin wordt gewerkt aan de verdere uitbreiding van de sliblijn en de realisatie van de waterlijn (voorzuivering en hoofdzuivering).

Binnen het project sturen we op een planning, waarin nog geen buffer is opgenomen voor risico's, de zgn. een 'deterministische' planning. Door onzekerheden toe te voegen aan deze deterministische planning is de haalbaarheid van de mijlpalen berekend. Met de uitkomst van deze analyse kunnen uitspraken worden gedaan over de waarschijnlijkheid van het (op tijd) behalen van mijlpalen. Dit noemen we de 'probabilistische planning'. Deze waarschijnlijkheid wordt uitgedrukt in een P-waarde: zo betekent P85 dat de mijlpaal met een waarschijnlijkheid van 85% (op tijd) wordt gehaald. Deze waarden worden vanaf nu gebruikt in de rapportages.

06 PLANNING

In bijgaande tabel zijn data getoond van de belangrijkste mijlpalen, waarbij rekening is gehouden met tijdgebonden risico's (dit zijn dus P85 waarden dus met een kans van overschrijding van 15%).

In deze rapportageperiode (oktober '23 t/m februari '24) is ten opzichte van de deterministische planning (de planning zonder buffer voor risico's) enkele weken vertraging opgelopen in het ontwerpproces en bij de start van de aanbestedingsprocedure.

Op de overall voortgang blijft het beeld wel positief. Voor de huidige projectfase was bewust een ambitieuze planning opgesteld, en in het risicodossier was rekening gehouden met enige uitloop van deze activiteiten. De bestuurlijke mijlpalen op basis van de 'probalistische mijlpalen' zijn daardoor niet in gevaar en blijven gelijk aan de planning die bij het voorkeursalternatief is gepresenteerd. Daarom zijn alle smileys ten aanzien van de algemene voortgang wel groen.

06

PLANNING

Bestuurlijke mijlpalen				
	VKA Vastgesteld 05-07-2023 P85 planning	Bestuursrapportage huidig P85 planning	Voortgang	Toelichting
Oplevering SGT-2	2023	2023	😊	Gereed
Vaststellen van het voorkeursalternatief	2023	2023	😊	Gereed
Urgente ATEX maatregelen -> Betreft aanvullende no regret maatregelen	2023	2023	😊	Nazorgfase. Proces verbaal van oplevering heeft plaatsgevonden.
Waterlijn voldoet aan strengere effluent norm (in lijn met KRW-doel)	2026	2026	😊	
Slibgisting gereed t.b.v. Zwanenburg	2028	2028	😊	
Centrale slibvergisting gereed	2030	2030	😊	
Realisatie nieuwe waterlijn & afrondding resterende werkzaamheden	2030	2030	😊	

Tabel 1: projectplanning

07 FINANCIËN

Vorbereidingskrediet

Voor de uitwerking van de nieuwbouwvariant en realisatie van de centrale slibgisting is een voorbereidingskrediet van €36 mln. beschikbaar. Tot en met januari 2024 is er €9 mln. besteed, €6 miljoen verplicht. Daarmee een resterende budgetruimte van €21 miljoen.

Actuele inzichten kostenraming & prognose

Voor het Voorkeursalternatief is een raming opgesteld van €326 miljoen (prijspeil uitvoering). Zie de geheime bijlage voor een project prognose per deelspoor (tabel 2). Het bedrag van €328 miljoen (in prognose VKA) kan worden verklaard door het scopebesluit over Ephyra.

Afgelopen periode is er verder onderzoek gedaan naar mogelijke optimalisaties binnen de sliblijn. Dit heeft in november 2023 geresulteerd in de eerste projectwijziging na vaststelling VKA. De VV heeft op 29 november ingestemd met renovatie van de sliblijn op basis van de vergistingstechnologie Ephyra®, waarbij de twee grote torens (SGT-1 & SGT-2) worden gerenoveerd en er een nieuwe derde toren wordt gerealiseerd. In tabel 3 (zie de geheime bijlage) staat deze opgenomen als wijziging 1 (registratienummer 23.056005). Belangrijk om nogmaals te benoemen is dat de raming in deze fase (ook voor de referentie) nog een forse bandbreedte kent (ca +/- 30%) en in de volgende fase verder uitgewerkt moet worden.

Komende periode zal een actualisatie van de kostenraming op basis van het Voorlopig Ontwerp worden voorbereid. Naast de nieuwe inzichten vanuit het ontwerp verwachten we hierin ook een optimalisatie te kunnen meenemen m.b.t. de BTW. Het is bekend geworden dat BTW over investeringen in de gaslijn t.b.v. de verkoop van groen gas kunnen worden teruggevraagd. In overleg met een gespecialiseerde adviseur en de Belastingdienst wordt momenteel uitgewerkt op welk deel van de investeringen dit betrekking heeft.

08 RISICO'S

Het project wordt gestuurd met behulp van risicomanagement. Het project Haarlem Waarderpolder heeft vanwege de omvang en de complexiteit een hoog risicoprofiel. De inspanningen in de huidige fase zijn erop gericht om de risico's in de volgende fasen goed te kunnen beheersen, door een zorgvuldige scopeafbakening, goede planning en fasering, en een adequate marktbenadering.

Onderstaand geven we terugkoppeling op de eerder gecommuniceerde top 5 (vorige bestuurlijke voortgangrapportage). Vervolgens presenteren we de nieuwe top 6.

Risico	Omschrijving	Status
1	Interactie tussen project enerzijds en veranderende omgeving anderzijds leidt tot vertraging en kostenverhoging.	Benodigde maatregelen zijn georganiseerd. Er blijft oog voor dit risico maar in rangorde verschuiven we deze naar positie 4
2	Gebruiker (organisatie Rijnland) heeft eisen aan voorkant onvoldoende in beeld, wat zorgt voor een onvolledige eisen specificatie	Ongewijzigd
3	Er is onvoldoende overzicht op de integrale samenwerking van het systeem in elke faseringsstap.	Ongewijzigd
4	Vergunning en procedures worden niet tijdig doorlopen of verkregen	Beperkte stijging van risico. Doordat andere risico's dalen of ongewijzigd blijven een relatieve stijging naar 1
5	Aanbesteding bouwteampartner mislukt (slib- en waterlijn)	Gaat naar 6

De volgende risico's vormen onze nieuwe top 6:

 RISICO 1	Vergunning en procedures worden niet tijdig doorlopen of verkregen
 BESCHRIJVING	Ingewikkelde en omvangrijke vergunningen en procedures waarin ook stikstof een grote rol speelt. We zijn hierbij afhankelijk van externe factoren, onder andere capaciteit bij de bevoegd gezagen is schaars. Daarmee komt er veel druk te liggen op het vergunningen traject. Dit komt door de stikstofproblematiek, andere grote dossiers en de invoering van de Omgevingswet.
 BEHEERSMAATREGEL	1. Actief monitoren voortgang bevoegd gezag, uitwerken van meerdere scenario's in fasering planning en leggen van verantwoordelijkheid rondom coördinatie van integraal vergunningen traject. 2. Contact onderhouden op directieniveau om de belangen van Rijnland onder de aandacht te brengen. 3. Expertise organiseren en strakke sturing vanuit het omgevingsmanagement.
 TREND	Ter inzage leggen NRD door de Omgevingsdienst leidt tot een tweetal zienswijzen. Daarmee mogelijk vertraging afronding MER-fase en start vergunning traject. Dit leidt tot beperkte stijging van het risico.

 RISICO 2	Gebruiker (organisatie Rijnland) heeft eisen aan voorkant onvoldoende in beeld, wat zorgt voor een onvolledige eisen specificatie
 BESCHRIJVING	1. Toekomstbeeld vanuit assetmanagement geeft onvoldoende kaders richting projectteam. 2. Afstemming van ontwerpkeuzes vraagt intern een lange doorlooptijd, door een te grote groep aan belanghebbenden. 3. Verwachting management tussen eindgebruiker en projectteam is onvoldoende doorlopen.
 BEHEERSMAATREGEL	1. Tijdens ophalen eisen, zoveel als mogelijk met referentieontwerpen van eerdere projecten (ook van andere waterschappen) eisen ophalen en via systems engineering vastleggen. 2. Verwachtingen afstemmen over het gewenste detailniveau. 3. Eisen goed vastleggen en borgen in verdere uitwerking. 4. (Ontwerp)keuze goed onderbouwen, uitleggen en vastleggen. 5. Veel persoonlijke contacten, doorvragen en valideren van keuzes.
 TREND	Het komen tot een vastgesteld pakket aan eisen vraagt benodigde aandacht,

 RISICO 3	Er is onvoldoende overzicht op de integrale samenwerking van het systeem in elke faseringsstap
 BESCHRIJVING	Het project bestaat uit diverse deelprojecten, bv. de sliblijn en de waterlijn, en het moet aansluiten op de bestaande en in bedrijf zijnde installatie. De staande organisatie bij beheer en onderhoud moet te zijner tijd het project in gebruik nemen. De procesautomatisering moet aansluiten op de bestaande software en centrale bediening. Door strakke planning kunnen blinde vlekken ontstaan en samenhang verminderen.
 BEHEERSMAATREGEL	1. Door gerichte acties en reviews alert zijn op blinde vlekken 2. Ontwerpen van deelprojecten vanuit voorkeursalternatief en integrale aansturing van het project (sterke regie) 3. Raakvlakken systematisch borgen door zware bemensing (manager systeemintegratie) en ondersteunende software (Relatics) 4. Uitvoeren van een integrale HAZOP
 TREND	Gelijk

 RISICO 4	Interactie tussen project enerzijds en veranderende omgeving anderzijds leidt tot vertraging en kostenverhoging
 BESCHRIJVING	Er is een sterke interactie tussen het project en de veranderende omgeving. Tot dat laatste horen wijzigingen in de regelgeving en beleidsdoelstellingen. Door de sterke interactie van het project met de omgeving en de lange looptijd is dat niet te voorkomen en ook niet wenselijk. Enerzijds moet het project op een beheerste manier sturen op tijd, geld en risico's. Anderzijds geeft het project Rijnland mogelijkheden om op termijn aanvullende ambities te realiseren.
 BEHEERSMAATREGEL	Er wordt gestuurd op de afgebakende projectscope waarbij de raakvlakken met de Rijnland brede opgave steeds worden beschouwd. Dit gebeurt in periodieke en systematische afstemming tussen het projectteam en de rest van de organisatie. Eventuele aanpassingen van de scope vanwege de Rijnland brede opgave gebeurt enkel na expliciete besluitvorming op basis van een beschouwing van de impact. De interne afstemming, inventarisatie van voor- en nadelen en voorbereiding van besluitvorming vindt plaats in nauw overleg met betrokkenen uit de organisatie.
 TREND	Benodigde maatregelen zijn georganiseerd. Er blijft oog voor dit risico maar in rangorde verschoven van 1 naar 4.

RISICO 5**Huidige energievoorziening is ontoereikend voor beoogde nieuwbouw (incl. WKK)****BESCHRIJVING**

Vanwege netcongestie is onzeker of de gewenste uitbreiding van energieaansluiting tijdig gerealiseerd kan worden. Daarmee ziet wij de volgende zorgpunten:

1. Elektriciteitsnet HWP is onvoldoende uitgelegd voor onze tijdelijke energiebehoefte tijdens bouwwerkzaamheden. (Energieaansluiting niet groot genoeg o.a. door extra verbruikers zoals warmtepompen en het verdwijnen van de gasturbine).
2. Zuiveringsproces van de toekomst vraagt een andere energiebelasting.
3. Gedurende fasering ontstaat er een hoge vraag in energie (tijdelijke bult energie nodig).
4. Liander geeft geen medewerking aan benodigde uitbreiding vanwege drukte of overbelast netwerk. (of vanuit HHR in een te late fase contact gelegd met Liander).
5. Politiek onduidelijk of een AWZI bij voorranglocaties hoort

BEHEERSMAATREGEL

In een 'pressure cooker' worden scenario's onderzocht voor alternatieve invulling energie- en warmtebehoefte van HWP. Deze studie is in januari 2024 afgerond, waarmee vervolgens voorkeursscenario ter besluitvorming is voorgelegd aan stuurgroep. Liander heeft week 51 aangegeven dat ze in februari '24 toch een offerte kunnen leveren met planning voor uitbreiding aansluiting. Dit traject ligt politiek bestuurlijk gevoelig.

TREND

Nieuw in top 6

 RISICO 6	Aanbesteding bouwteampartner mislukt (slib- en waterlijn)
 BESCHRIJVING	Aannemers zijn selectief in voor welke opdrachten zij willen inschrijven i.v.m. krapte in de markt.
 BEHEERSMAATREGEL	Er is een marktconsultatie gehouden, waarbij er geluisterd is naar elkaars belangen. De opmerkingen die marktpartijen hebben gegeven worden meegenomen in de verdere uitwerking van de inkoopstrategie en contractvorm om te zorgen naar een project dat ook voor marktpartijen aantrekkelijk is. We werken toe naar een aanbesteding o.b.v. samenwerking, waarbij aanbestedingsprocedure zo efficiënt en doelmatig voor alle partijen wordt ingestoken.
 TREND	Aanbesteding is gepubliceerd en informatiebijeenkomst heeft plaatsgevonden. We zijn tevreden over aantal geïnteresseerde marktpartijen.

09 ORGANISATIE

Voor grote projecten zoals dit is een goede governance van groot belang. We sluiten aan bij de aanpak voor grote projecten; dat betekent o.a.:

- Dat de IPM-rolhouders van het projectteam dedicated beschikbaar zijn en voldoende directe collega's in het projectteam hebben om het project aan te sturen.
- Kwalitatief hoogwaardige beheersing van processen en totstandkoming van (deel)producten zodat de kans op tegenvallers wordt verkleind.
- Het projectteam van Rijnland voert duidelijk de regie en schakelt marktpartijen gericht in (juiste partij voor het juiste deelproduct).

Het blijft in de huidige arbeidsmarkt een grote uitdaging om voldoende gekwalificeerde medewerkers te vinden om alle functies binnen de projectorganisatie in te vullen. Het is afgelopen maanden gelukt een aantal extra vaste medewerkers van Rijnland aan het project te verbinden, maar het blijft ook nog nodig om medewerkers in te huren. Hierdoor zijn alle functies momenteel goed ingevuld, maar dit leidt wel tot extra druk op de loonsom.

Er wordt veel energie besteed aan de samenwerking binnen het projectteam, binnen Rijnland en met de ingenieursbureaus. Hiervoor zijn diverse overleggen ingericht waarbij de verschillende geledingen (assetmanagement, project, beheer, gebruik) en de verschillende niveaus (management, directie en bestuur) zijn betrokken. Er is veel aandacht voor interne communicatie en er wordt in speciale bijeenkomsten geïnvesteerd in samenwerking onderling en met de adviesbureaus. Er wordt structureel gewerkt aan kwaliteitsborging en informatiemanagement.

We werken met een kalender waarin alle acties in het kader van interne kwaliteitsborging worden bijgehouden. Leerpunten worden geregistreerd en er vindt bewaking op uitvoering plaats. In december is de voorbereiding op de aanbesteding geëvalueerd. Komend kwartaal ligt de focus op de manier van samenwerken vanuit gekozen organisatievorm. In januari 2024 vond er een terugkoppeling op de leerpunten uit 2023 en hebben we vooruit gekeken naar de doelen op het gebied van kwaliteitsborging in 2024.